

## ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

### ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

- «Քափոր լեռան վրայով կ'իջնեմ... Առաջիկոց շափողով, Քրիստոսի հետևերով, Տաթևեան մեր հայրերու հայրերու կշռոյթով...» ..... 3

### ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆՔ

- Ռուսիցիայի Եփեսոսի ալոյս Մայր Աթոռ Սբ. Էջմիածին ..... 8  
 Ամենայն Հայոց Վեհափառ Հայրապետի Օրհնութեան գիրը Արցախի թեմի առաջնորդ գերաշնորհ Տ. Պարգև եպիսկոպոս Մարտիրոսյանին՝ Շուշիի Ս. Ամենափրկիչ Ղազանչեցոց եկեղեցու ժաման առթիվ ..... 10  
 Ամենայն Հայոց Վեհափառ Հայրապետի Օրհնութեան գիրը Գուգարքի թեմի առաջնորդ գերաշնորհ Տ. Սևակ եպիսկոպոս Զուլքյանին՝ Իջևանի Ս. Ներսես Շնորհալի եկեղեցու ժաման առթիվ ..... 12  
 Հայրապետական գնահատութիւն ..... 14

### ԿՐՈՆԱ-ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

- Ներսես արքեպիսկոպոս Պոզոսյանի մարտգրը՝ խոսված Մայր Տաճարում Հիսուս Քրիստոսի Այլակերպութեան տոնի առիթով ..... 16  
 Միհայիլ ձայրագույն վարդապետ Աջապաղյանի մարտգրը՝ խոսված Կոստայի թեմի Զրված գյուղի Սուրբ Կարողիկ եկեղեցում ..... 18  
 Արշակ արքեպա խաչատրյանի մարտգրը՝ խոսված Մայր Տաճարում հուլիսի 26-ի կիրակի օրը ..... 22  
 Սուրբ Նիկիոյ վարդապետի գրած աղոթքը Քրիստոսի Այլակերպութեան մասին ..... 25  
 ԳՐԱՆՑԻՄԱԿՈՍ ԴԸ ՍԱԼԻ - Ուղեցույց քարեպաշտ կյանքի ..... 33  
 ԱՐԹՈՒՐ ԳՊԻՐ ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ - Հոգևոր քարեպաշտական աբարդողութիւններ ..... 49  
 ԱՍՏՂԻԿ ԳԵՎՈՐԳԵԱՆ - Էջմիածնի Ավետարանի հետ աղերսվող պատառիկները ..... 65  
 ՇԱՀԵ ՔԱՀԱՆԱ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ - Մայր Աթոռի մեծ երախտավոր և գրիչ Կաթողիկոսը. Գրիգոր Ժ Զալալեկյանց ..... 71  
 ՎԱԼՏԵՐ ԴԻԼՈՅԱՆ - Մի էջ Ներսես Աշտարակեցու հայրենանկար գործունեութիւնից ..... 81  
 Մ. Ե. ՄԻՐԱՔԱՆ - Հայոց եկեղեցու ժողովների և Սինոդի առողջապահական նշանակութիւնն ունեցող որոշումները ..... 89  
 ՀԵՆՐԻԿ ԽԱՆԱՏԵԱՆ - Երևանի Գալանջաճ դպրոցի երախտավորը ..... 95  
 ՍՏԵՓԱՆ ԿԵՐՏՈՂ - Երևանի եկեղեցիների ավերումը ..... 99

### ԳՐԱԿԱՆ

- ՎՈՒՈՐԹԱ ԱՐԲԱՀԱՄԵԱՆ - Հոգու անանցանելի բերկրանք ..... 107

## ՄԱԹՐ ԱԹՈՌՈՒՄ ԵՎ ԹԵՄԵՐՈՒՄ

|                                                                                                                  |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| ՄԱՐԻԱՄ ՎԱՐԴԱՆԹԱՆ - Օծվեց Շուշիի Սուրբ Ամենափրկիչ Ղազարեցեցոց<br>եկեղեցին . . . . .                               | 114 |
| ԱՐՇԱԿ ԱՐԵՂԱ ԽԱԶԱՏՐԹԱՆ - Իջևանի Ս. Ներսես Շնորհալի Գորակառույց<br>եկեղեցու օրհնությունը ու թծումը . . . . .       | 121 |
| Երկիր հիշատակաց. Մեսրոպ արքեպիսկոպոս Աշնյանի կազմակերպած Բ<br>ուդեղորոշությունը դեպի Արևմտյան Հայաստան . . . . . | 123 |
| Կառուցվող և վերակառուցվող վանքեր . . . . .                                                                       | 129 |
| ՖԼՈՐԱ ԿԱՐԱՂԹԱՆ - Վերակառուցվող վանքեր և եկեղեցիներ . . . . .                                                     | 132 |
| Սփյուռնահայ կամավորները կմասնակցեն Սաղմոսավանքի վերակառուցման<br>աշխատանքներին . . . . .                         | 137 |
| ԱՐՄԻԴԱ ԹԵԼՈՒՆԹ - Կիրակոսյան դպրոցների շրջանավարտները ստացան<br>վկայականներ . . . . .                             | 138 |
| ՀԱՍՄԻԿ ՆԱԼԱՆԴԹԱՆ - Հոգևոր ժառանգությունը՝ Գոր սերնդին . . . . .                                                  | 139 |

## ՄԻՋԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ

|                                                                                                                                          |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| ՄԵՍՐՈՊ ԱՐԳԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ - Վիեննայի հիմք եկեղեցական<br>խորհրդակցությունների արդյունքների աստվածաբանական<br>նշանակությունը . . . . . | 140 |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|

## ՄԱԹՐ ԱԹՈՌՈՒՄ - ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԲԻՄ. ԼՈՐԵՐ. . . . . 155

|                                                                                  |     |
|----------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Մայր Աթոռ Սբ. Էջմիածնի ցավակցական հեռագիրը<br>Գևորգ Էմինի հարազատներին . . . . . | 158 |
|----------------------------------------------------------------------------------|-----|

|                                                                                           |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Վախճանվեց Մխիթարյան միաբանության նախկին Արքեպիսկոպոս<br>Պողոս վարդապետ Անանյանը . . . . . | 159 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|-----|

|                                                                                 |     |
|---------------------------------------------------------------------------------|-----|
| ԳԷՈՐԳ ՏԷՐ-ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ - Հայր Պողոս Ծ. վրդ. Անանյան, Մարդը և<br>հայագետը . . . . . | 160 |
|---------------------------------------------------------------------------------|-----|

|                                                                                          |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| ԽՈՐԵՆ ԱՐԵՂԱ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍԹԱՆ - «Էջմիածին» ամսագրի<br>մատենագիտությունը (1974-1983) . . . . . | 165 |
|------------------------------------------------------------------------------------------|-----|

|                                                                     |     |
|---------------------------------------------------------------------|-----|
| «ԵՇՄԻԱԶԻՆ» официальный журнал Эчмиадзинского Католикосята . . . . . | 179 |
|---------------------------------------------------------------------|-----|

|                                                              |     |
|--------------------------------------------------------------|-----|
| «Etchmiadzin» official monthly of Holy Etchmiadzin . . . . . | 181 |
|--------------------------------------------------------------|-----|

|                                                                        |     |
|------------------------------------------------------------------------|-----|
| «Etchmiadzine» organe officiel du Saint-Siege d'Etchmiadzine . . . . . | 183 |
|------------------------------------------------------------------------|-----|

## ԽՄԲԱԳՐԻ ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՏԱՐ՝ ՄԱՐԻԱՄ ՎԱՐԴԱՆԹԱՆ

## ԽՄԲԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՍՑԵՆ

## ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ, ԷԶՄԻԱԾԻՆ

## «ԷԶՄԻԱԾԻՆ» ԱՄՍԱԳՐԻ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Республика Армения, Эчмиадзин. Редакция журнала «Эчмиадзин».

Rédaction de la revue «Etchmiadzine», Etchmiadzine, Arménie.

ԴԱՍԻՉ՝ 77784